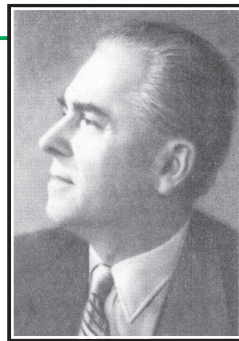

Газета Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

П

едагогічні ВІСТІ

Травень 2009 року

9 травня — День Перемоги

Шановні ветерани і учасники Великої Вітчизняної війни! 64 роки минуло від незабутнього травня 1945 року, але й сьогодні величний подвиг захисників і визволителів нашої Вітчизни символізує тріумф справедливості, залишається джерелом патріотизму та незламної віри у свої сили. День Перемоги — це свято, що гуртує представників усіх поколінь у їх прагненні віддати данину шани і поваги воїнам-фронтовикам. Ми пам'ятаємо полеглих на ратному полі і низько вклоняємося ветеранам, які на своїх плечах винесли тягар війни і відбудували країну з руїн у повоєнні роки. Ми шануємо тих, хто в тилю самовідданою працею наближав розрив ворога. Зі словами синьо-воської вдячності бажаємо ветеранам міцного здоров'я, довголіття, злагоди у родині, уваги й поваги від оточуючих!

З днем Перемоги!

10 травня — День матері

Дорогі матері! Сердечно вітаю вас із Днем матері — добрим, світлим святом, що осяває життя кожного.

Це особливе свято відрізняється від інших суспільних торжеств тим, що воно найповніше, найтісніше, найгармонічніше поєднує й уособлює в собі загальнолюдські чесноти і вічні цінності: любов, милосердя, мудрість, добро, красу. Воно не обмежене й не регламентоване жодними часовими і просторовими поясами, не визнає жодних кордонів і не залежить від соціальних, вікових чи національних обставин. Воно саме в собі — як осередок буття, як його найправдивіший вимір і найморальніший дороговказ. Хоча запровадження Дня матері в Україні відбулося порівняно недавно, його сутнісна святковість традиційно міцно вкорінена в нашу національну свідомість. Ім'я матері було священним в усі часи. Воно — символ життя, його початок, першооснова, берегиня.

Доземний уклін вам, матері! Миру, благополуччя, щасливої долі вам, вашим дітям!

Від імені колективу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, ректор Михайло МАРТИНЮК.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Н. ПОБІРЧЕНКО,
проректор
з наукової роботи,
докт. пед. наук, професор

Наукова діяльність Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини має на меті досягнення високої якості освіти, підвищення престижу університету, підготовки фахівців відповідно до вимог Болонського процесу, поліпшення кадрового, методичного та інформаційного забезпечення навчання, інтеграцію в міжнародний науковий простір, максимальне зближення фундаментальної науки та вищої освіти.

Чисельність науково-педагогічних працівників університету на початок 2009 року складала 474 викладачів, у т. ч. 43 доктори і 169 кандидатів наук.

У складі університету функціонують 4 інститути, які об'єднують 12 факультетів та 38 кафедр.

Для підготовки молодих науковців функціонують аспірантура з 9 постінадипломних та 4-х разових спеціальностей і докторантура з 2-х спеціальностей. У 2008 році в докторантурі навчалось 7 осіб, в аспірантурі — 116. Усього за минулий рік викладачами університету захищено 12 кандидатських дисертацій.

За результативну науково-дослідну роботу у 2008 році кандидату філологічних наук Л. О. Симоненко присвоєно вчене звання професора, 20 кандидатів наук — вчене звання доцента.

Згідно з рішенням колегії міністерства та постанови Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки **2 доцентам** університету (Наталі Миколаївні Коляді, Сергію Миколайовичу Яшчуку) присвоєно стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених. **Два аспіранти** (Оксана Олексіївна Кравченко, Ірина Юрїївна Щербань) стали стипендіатами Президента України та **один аспірант** (Наталія Петрівна Ковальчук) отримує стипендію імені Михайла Грушевського.

За рахунок коштів державного бюджету у науково-дослідних лабораторіях та центрах у 2008 році розроблялись 8 наукових досліджень: 3 фундаментальні та 5 прикладних науково-дослідних робіт, в яких працювало 6 штатних наукових працівників та 77 позаштатних, всього 86 осіб. Дві прикладні розробки виконувались за рахунок спеціального фонду. Завершено 3 фундаментальних та 3 прикладних дослідження.

В університеті збільшується обсяг наукових та науково-технічних досліджень, які проводяться за рахунок залучення спонсорських коштів. Так, у 2008 р. відповідно до угоди між сільськогосподарським товариством з обмеженою відповідальністю «Колос» Тетіївського району Київської області та Уманським державним педагогічним університетом науковці нашого вищого навчального закладу продовжили дослідження над господарської теми «Сортівивчення, апробація та насінництво ярих зернових культур» (керівник — доц.

В.П. Миколайко).

У 2008 році було укладено угоду на розроблення господарської теми «Грамматична омонімія творів Тараса Шевченка» (науковий керівник — доц. Н.А. Цимбал), метою якої є маркування випадків граматичної омонімії у творах Тараса Шевченка, для чого було підготовлено електронний варіант форматування усіх текстів творів Тараса Шевченка. Результати цієї роботи необхідні для створення електронного словника мови Тараса Шевченка. Тема координується Українським мовно-інформаційним фондом НАН України.

В університеті функціонують **3 науково-дослідні центри** **південного підпорядкування**:

АПН та МОН України: «Інформаційно-комунікаційні технології в навчанні фізики і астрономії» (керівник — проф. Михайло Тадейович Мартинюк);

«Педагогічного краєзнавства» (керівник — проф. Наталія Семенівна Побірченко);

НАН та МОН України: «Міжвідомчий науково-дослідний центр прикладної лінгвістики» (керівник — доц. Наталія Андріївна Цимбал).

Також діють **17 науково-дослідних лабораторій**, які співпрацюють з галузевими лабораторіями науково-дослідних інститутів АПН України та НАН України;

8 наукових шкіл, зокрема академіка АПН України Володимира Григоровича Кузя, члена-кореспондента АПН України Михайла Тадейовича Мартинюка, професорів Леоніда Абрамовича Кіпніса, Олександра Миколайовича Коберника, Тетяни Володимирівни Кузнець, Анастасії Степанівни Музиченка, Наталії Семенівни Побірченко, Наталії Петрівни Сивачук.

Такий кількісний склад лабораторій, наукових шкіл, центрів дозволив створити **4 науково-дослідні інститути**:

— **Історії освіти та педагогічної думки Наддніпрянської України** (директор — проф. Наталія Семенівна Побірченко);

— **Історії та археології Східного Поділля** (директор — проф. Тетяна Володимирівна Кузнець);

— **Дидактики вищої педагогічної школи** (директор — проф. Олександр Миколайович Коберник);

— **Історії археологічної культури Буго-Дніпровського межириччя** (директор - доц. Анастасія Олександрівна Карасевич).

Для результативного входження університету у міжнародну систему освіти і науки на базі університету створено Інститут міжнародного освітнього співробітництва (директор — доц. Надія Михайлівна Бріт), до структурних компонентів якого входить система культурно-освітніх центрів співробітництва з різними країнами (Культурно-освітній центр США, Британський, Французький, Польський культурно-освітні центри). Діяльність інституту сприяє ґрунтовним дослідженням викладачів та студентів у контакті із закордонними освітніми установами.

У 2008 році викладачі університету брали участь у **35 міжнародних проектах** та

програмах, отримавши **15 грантів на суму 105 тисяч гривень**. Провідними фахівцями Уманського державного педагогічного університету було прочитано **серію лекцій** для студентів Європейського Колегіуму імені Іоанна Павла II в Гнезно в галузі історії педагогіки, історії України та порівняльної педагогіки: проф. Михайлом Тадейовичем Мартинюком, проф. Наталією Семенівною Побірченко, доц. Ігорем Івановичем Кривошею, доц. Оксаною Адольфівною Заболотною, проректором Тетяною Михайлівною Саквенко.

Уперше в практиці університету у 2008 році **виграно тендер на замовлення МОН України з надання консультативних послуг з організації та проведення дослідження «Стандарти діяльності загальноосвітнього навчального закладу»** (в межах проекту «Рівний доступ до якісної освіти в Україні») (керівник — проф. Михайло Тадейович Мартинюк). Метою дослідження є розроблення стандартів діяльності загальноосвітнього навчального закладу для забезпечення рівного доступу учнів до якісної освіти та технологій їх упровадження. За умови успішного виконання проект може стати першим етапом реформування освіти в Україні, а Уманський державний педагогічний університет — активним учасником у формуванні якості вищої освіти європейського рівня.

Науково-педагогічний склад університету бере активну участь в діяльності державних органів, які формують політику і розробляють механізми їх реалізації в основних напрямках науково-технічного прогресу України. Наші професори є членами спецрад АПН України. Так, д. пед. наук, професора, члена-кореспондента АПН України Михайла Тадейовича Мартинюка обрано членом спеціалізованої вченої ради Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова; професор, академік АПН України Володимир Григорович Кузя та д. пед. н., професор Олександр Миколайович Коберник та д. пед. н. є членами спецради АПН України (Інститут проблем виховання АПН України), а також Національного педуніверситету імені Михайла Драгоманова; д. техн. н., проф. Талія Нурдінович Азізов є членом спецради при Одеській державній академії будівництва та архітектури МОН України; д. пед. н., проф. Наталія Семенівна Побірченко — є членом Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні, членом бюро Міжнародної ради з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні; членом експертної ради ВАК України; головою науково-експертної секції «Педагогіка, психологія, проблеми освіти та науки» МОН України; д. екон. н., проф. Анастасія Степанівна Музиченко є членом спецради Інституту економіки та науково-експертної секції «Економіка» МОН України.

В університеті у жовтні минулого року було **проведено розширений Пленум Наукової ради**

«**Законотвірності розвитку мов і практика мовної діяльності**» НАН України, темою якого був розгляд когнітивних аспектів сучасних лінгвістичних досліджень в Україні.

Р е д а к ц і ї н и м відділом університету підготовлено й видано 3 збірники, які входять до переліку видань ВАК України («Психолого-педагогічні проблеми сільської школи» (гол. ред. проф. Наталія Семенівна Побірченко); «Загальноуніверситетський збірник наукових праць (педагогічні науки)» (гол. ред. проф. Михайло Тадейович Мартинюк); «Історико-педагогічні альманахи» (гол. ред. проф. Ольга Василівна Сухомлинська)).

У 2008 році було видано 1407 публікацій, зокрема: **22 монографії, підручник з грифом МОН, 123 навчальні посібники, 113 методичних рекомендацій, 1131 стаття, 27 статей у зарубіжних виданнях.**

Відзначився цей рік також великою кількістю проведених заходів різного рівня: **10 міжнародних конференцій, 20 всеукраїнських, 48 регіональних конференцій та семінарів, 250 викладачів** взяли участь у **221 міжнародній та 155 всеукраїнських конференціях.**

За 2008 рік університет взяв участь у **4 міжнародних та 40 іншого рівня виставках, зокрема, у IX Міжнародній освітній виставці «Перспективи-2008»** (м. Варшава, 3-6 березня 2008 р.)

У 2008 році в університеті 2207 студентів займалися науково-дослідною роботою. Найодарованіших студентів залучено до розроблення господарських та держбюджетних тем: **11 студентів** працюють на штатній основі з оплатою праці із загального фонду бюджету та **4 студенти** отримують кошти зі спеціального фонду, **35 студентів** працюють на громадських засадах.

Студенти впродовж року брали участь у міжнародних грантових проектах та програмах: **4 студенти у Міжнародній літній школі з фізики «Школа Ампера»**, яку було організовано в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань-Вержба); **2 студенти** у роботі 53-ї Літньої школи польської мови для іноземців «POLO-NICUM-2008», організованої Варшавським Університетом; у міжнародних програмах ICCP («Work & Travel» та «Au Pair», «Working Guest in Norway»), які передбачають педагогічну роботу в США та Норвегії; **14 студентів** отримали можливість продовження навчання в магістратурі Університету імені Адама Міцкевича. **27 студентів** брали участь у міжнародних науко-

вих конференціях. **7 молодих науковців** проходили наукове стажування за кордоном.

32 студенти отримують стипендії Президента України, Кабінету Міністрів України, міського голови, імені провідних учених України.

У 2008 році на базі університету проведено **6 всеукраїнських студентських конференцій**. Уперше в історії міста було проведено Першу Уманську міжвузівську студентську наукову конференцію «В. О. Сухомлинський та сучасність: професійна компетентність, креативність особистості».

7 студентів брали участь у міському та обласному конкурсі **бізнес-планів** підприємницької діяльності серед молоді та студентів. **Волонтерський загін** студентів університету є учасником реалізації програми «Родина для дитини», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку, реалізується в Україні організацією «Холт Інтернешнл» у партнерстві з Міні-стерством України у справах сім'ї, дітей та молоді. У роботі **студентського наукового лінгвокраєзнавчого товариства** імені Агатангела Кримського беруть участь 200 студентів.

Студенти мають можливість опублікувати власні статті та тези доповідей у **5 університетських студентських збірниках**. У 2008 році було підготовлено та видано 823 публікації за участю студентів, з них одноосібно — 664.

Таким чином, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини шляхом тривалої науково-просвітницької діяльності здобув визнання в Україні та за її межами. Став переможцем національних рейтингів, зокрема, за результатами Міжнародного Академічного рейтингу популярності та якості «Золота фортуна» в 2008 році університет нагороджено срібною медаллю у номінації «За вагомих внесок у справу підготовки кваліфікованих педагогічних кадрів для народної освіти України».

Наукова діяльність

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ КАДРІВ: ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Т. Кочубей
проректор з організаційно-методичної роботи заочної та дистанційної форм навчання

Від високої кваліфікації викладача залежить якість підготовки фахівців, їх конкурентоспроможність на ринку праці. Тому в університеті ректоратом, в цілому, та науковим відділом, зокрема, роз-

роблена чітка система формування науково-педагогічного потенціалу кафедр. У зв'язку з цим, університетом зроблено курс на відбір кращих студентів для навчання в аспірантурі, створення всіх необхідних умов для їх навчання.

Нормативні документи, розроблені останнім часом Міністерством освіти і науки України, свідчать, що у наш час ставляться високі вимоги до підготовки аспірантів. Запроваджена в університеті практика формування контингенту аспірантів показує, що, як правило, претендент на вступ в аспірантуру проходить через інститут здобувачів. На цьому етапі молодий викладач як новоспечений випускник має можливість визначитися із темою дослідження, зібрати певний матеріал, скласти кандидатські іспити, тому, безпосередньо навчаючись в аспірантурі, у нього є можливість економіше використати час для підготовки кандидатської дисертації та своєчасно її захистити.

Із власного досвіду переконана, що така практика, дозволяє краще адаптуватися до умов навчання в аспірантурі та підвищує ефективність роботи аспірантури.

Проблематика наукових досліджень аспірантів і здобувачів, які працюють над кандидатськими дисертаціями під моїм керівництвом присвячена актуальним питанням історії педагогіки та роз-

витку педагогічної науки на сучасному етапі, а саме:

- соціалізація студентської молоді в умовах освітньо-виховного середовища педагогічного коледжу (Наталія Ковальчук);

- проблемам компаративної педагогіки: педагогічні засади «школи дії» в контексті європейської реформаторської педагогіки (кінець XIX - початок XX ст.) (Людмила Верем'юк); взаємодія сім'ї та школи у вихованні учнівської молоді в США (Віталій Качур); формування цілісної особистості в альтернативних закладах середньої освіти в США (Руслан Сундук); педагогічна підтримка обдарованої студентської молоді в університетах Великої Британії (Ірина Холод); система багаторівневої освіти в Канаді (Вікторія Нікіфорова); організаційно-педагогічні засади діяльності шкіл в німецьких поселеннях на українських землях (20-ті роки XIX століття - 30-ті роки XX століття) (Олена Краснобока); підготовка фахівців аграрного профілю у системі освіти Великої Британії (Ірина Чучмиї);

- проблемам виховання: виховання шанобливого ставлення до матері у старших дошкільників (Ольга Бутенко); моральне виховання старших дошкільників засобами народної педагогіки (Інна Бабій); виховання лідерських якостей учнів початкової школи засобами рухливих ігор (Андрій Семенов); педагогічні засади розвитку логічного мислення у старших дошкільників (Інна Любченко); виховання патріотизму у студентів вищих навчальних закладів у процесі туристично-краєзнавчої роботи (Валентина Височин).

Інтеграція України в європейський простір вимагає перебудови системи підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, починаючи з років навчання в університеті. Навички дослідної пошукової роботи мають прививатися студентам уже на молодших курсах, і поступово ускладнюватися (реферат, курсова, дипломна, магістерська роботи). Випускник магістратури повинен вийти зі стін вузу зі сформованою готовністю до проведення наукових досліджень. Тоді і результативність підготовки наукових кадрів в аспірантурі буде значно кращою.

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЧНИХ КУЛЬТУР БУГО-ДНІПРОВСЬКОГО МЕЖИРІЧЧЯ

А. Карасевич
директор Інституту археологічних культур Буго-Дніпровського межиріччя

Нагальною стала потреба створення структури, яка б здійснювала керівництво науково-дослідною роботою з археологічного дослідження та популяризації археологічної спадщини України. Такою структурою став новостворений Науково-дослідний інститут археологічних культур Буго-Дніпровського межиріччя Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Головною метою діяльності Науково-дослідного інституту є організація та проведення наукових досліджень в галузі археології і давньої історії України, координація усіх університетських підрозділів, які причетні до наукової роботи цієї проблематики, об'єднання зусиль провідних учених Інституту археології НАН України, науковців вітчизняних та закордонних навчальних закладів, аспірантів

та студентів в плані вивчення історії формування та розвитку археологічних культур на території України.

Основним завданнями Науково-дослідного інституту визначено:

- вирішення фундаментальних і прикладних проблем в галузі археології;

- відтворення карт археологічних досліджень історичної Уманщини та Буго-Дніпровського межиріччя;

- аналіз сучасних тенденцій розвитку археологічної науки, узагальнення наукових розробок, одержаних в Україні і за кордоном, розповсюдження нової інформації у відповідних галузевих підрозділах;

- сприяння організації та проведення археологічної практики студентів історичного факультету.

Предметом діяльності Науково-дослідного інституту є організація та проведення фундаментальних, пошукових та прикладних наукових досліджень, а також написання монографій, підручників та посібників з питань археології та давньої історії України.

Л. Ткачук
декан факультету соціальної педагогіки та практичної психології

У квітні цього року в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини було проведено II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Педагогіка».

Оргкомітетом олімпіади, який очолював доктор педагогічних наук, професор, ректор університету Михайло Тадейович Мартинюк, здійснено активну роботу з реалізації програми заходів олімпіади.

У складі журі працювало 26 осіб — науково-педагогічні працівники із 14 вищих навчальних закладів різних регіонів України, з них 4 доктори педагогічних наук, професори. Голова журі — О. В. Адаменко, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету допрофесійної підготовки Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

Учасниками олімпіади стали 75 студентів. Це представники 43 вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації незалежно від форм власності та підпорядкування. Вони змагалися у двох групах: педагогічних і непрофесійних (класичних і технічних). Усього було сформовано п'ять груп.

Студенти випробували свої знання та уміння у чотирьох турах: теоретичному, дослідницькому, технологічному, творчому. Під час виконання конкурсних завдань вони виявили креативний підхід, педагогічну майстерність, знання, уміння та навички з теорії і методики навчання та виховання.

Теоретичний тур складався з двох етапів: комп'ютерне тестування учасників та вирішення ними завдань проблемного і творчого характеру. Учасникам олімпіади пропонувалися завдання, які включали питання з теорії та історії педагогіки, їх розв'язання вимагало не тільки знання програмового навчального матеріалу, а й опори на загальну психолого-педагогічну культуру майбутніх спеціалістів. Тестова перевірка знань учасників засвідчила високий рівень комп'ютерної грамотності більшості студентів. Письмова робота показала належний рівень володіння студентами теоретичними основами педагогічних знань.

Одним з основних завдань підготовки майбутніх учителів у сучасних суспільних умовах є формування їх

С. Ткачук
декан технологічно-педагогічного факультету

У стінах Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, на базі технологічно-педагогічного факультету Інституту природничо-математичної та технологічної освіти, проходив II етап Всеукраїнської студентської олімпіади 2008-2009 н. р. зі спеціальності «Педагогіка» і методики середньої школи. Трудове навчання, у якій взяли участь двадцять два вищі навчальні заклади України.

Олімпіада проходила у вигляді очних змагань майбутніх педагогів; передбачала виявити обдарованих студентів, сприяти розвитку творчого мислення, встановити рівень здатності до глибокого осмислення і творчого застосування сучасної педагогіки.

Всеукраїнська олімпіада проходила в 4 етапи: тестування з професійно-орієнтованої підготовки; проведення фрагментів уроків; розроблення проєкту, огляд вистав-

II ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ПЕДАГОГІКИ

професійної компетентності, важливим складником якої визнається уміння вчителя здійснювати дослідницьку роботу, аналізувати явища педагогічної дійсності, підвищувати власний рівень знань, залучати до пошукової роботи учнів. Саме на підготовку майбутніх учителів до творчої, ініціативної, індивідуальної професійної діяльності, формування у них самостійного педагогічного мис-

лення спрямовано II тур олімпіади — дослідницький, який передбачав здійснення наукового дослідження і проводився в два етапи: оцінювання змісту наукових робіт та їх публічний захист. Тематика наукових робіт, наділаних до оргкомітету, різноманітна.

Умовами технологічного туру передбачалося проведення фрагменту уроку або фрагменту виховного заходу (на вибір) для учнів середніх і старших класів з метою виявлення знань, умінь та навичок з теорії та методики навчання та виховання у реальному навчально-виховному процесі, здібностей до педагогічної творчості та рівня педагогічної майстерності учасників олімпіади.

Виконання учасниками фрагменту уроку чи виховного заходу засвідчило належну професійну підготовку майбутнього вчителя-дослідника. У більшості студентами якісно підготовлені плани-конспекти, на відповідному методичному рівні продемонстровані фрагменти уроку чи виховного заходу.

Умовами проведення творчого туру передбачалося демонстрація учасниками власних талантів (захоплені) і можливостей їх використання у педагогічній діяльності. Демонстрація здійснювалася

як особисто учасником олімпіади, так і з залученням інших учасників. До головних критеріїв, за якими оцінювався творчий тур олімпіади, відносилися: змістовність; оригінальність; новизна; практична цінність для сучасної школи; ступінь можливості реалізації тощо.

Під час виконання конкурсних завдань учасниками використовувалися різні технічні засоби навчання: комп'ютер,

мультимедійний проєктор, мультимедійна дошка, інтерактивна дошка та ін., що свідчить про належний рівень володіння майбутніми педагогами сучасними інформаційними технологіями.

Переможці визначалися в абсолютній першості та окремих номінаціях. Дипломом I ступеня нагороджено лише одного учасника — Світлану Корковецьку (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка). Серед педагогічних і класичних навчальних закладів дипломами II ступеня (2 місце) в особистій першості нагороджені: Ольга Підгорна (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини), Юлія Дурнопян (ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»). Дипломи III ступеня (3 місце) отримали: Ірина Ненашева (Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди), Наталія Юріна (Херсонський державний університет), Вікторія Марченко (Південноукраїнський державний педагогічний університет імені Костянтина Ушинського), Тарас Турів (Прикарпатський національний університет імені Василя Сте-

фаніка), Євгенія Пімус (Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка). Серед непрофесійних ВНЗ переможцями стали: Самчук Оксана (ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янука») — 2 місце, Нестеров Євген (Автомобільно-дорожній інститут Донецького національного технічного університету) — 3 місце. За оригінальне, нестандартне розв'язання конкурсних завдань учасники змагань одержали заохочувальні та спеціальні дипломи оргкомітету. Участь в Олімпіаді засвідчив сертифікат, розроблений за європейськими стандартами.

Важливим елементом гармонізації взаємостосунків під час заходу стала організація психолого-соціального супроводу груп учасників (із залученням представників студентського самоврядування, а також викладачів кафедри соціальної педагогіки та історії педагогіки університету), які були кураторами груп та надавали учасникам олімпіади необхідну інформаційну та консультативну допомогу, що сприяло створенню доброзичливого мікро-клімату, забезпеченню комфортних умов проведення олімпіади.

У рамках олімпіади було проведено студентську наукову Інтернет-конференцію «Актуальні проблеми педагогічної теорії та практики у студентських наукових дослідженнях», що дало можливість впроваджувати Інтернет-технології у науково-пошукову діяльність студентів.

Для супроводжуючих викладачів було проведено семінар-тренінг на тему «Використання інтерактивних технологій у навчально-виховному процесі вищої школи» доцентом кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Інною Іванівною Осадченко.

Олімпіада сприяє розвитку самодостатності, ініціативності, творчості, розкриттю здібностей самобутнього особистості майбутнього фахівця, виробленню нових підходів у науково-дослідній діяльності студентів, пошуку інноваційних підходів у навчально-виховній роботі закладів.

заходів ми пропагуємо перспективний педагогічний досвід та передові технології, популяризуємо українську національну культуру, народні ремесла та промисли, формування національної свідомості».

Усі заходи було проведено на високому рівні. Адже, якщо колектив викладачів та студентів організовано, зладжено та дисципліновано працює над підготовкою та безпосереднім проведенням заходів, то і заходи є високо-ефективними.

Нелегка організаційна ноша у проведенні заходів випала таким викладачам, як: О. Б. Авраменку, Н. В. Дубовій, Л. В. Кравченко, Л. В. Крутченко, О. В. Нагайчук, А. М. Гедзико, О. Г. Гервас, Т. В. Кравченко, О. Б. Мелентьєву, В. В. Харитоновій, С. М. Ящук та ін. та усім навчальним майстрам і лаборантам факультету, за що їм висловлюється щира подяка.

Окремо висловлюється подяка режисеру студентського клубу Н. Д. Алексєєвій, яка на високому рівні підготувала разом із студентами Інституту соціально-мистецької освіти концертну програму для учасників олімпіади, учасників фестивалю-конкурсу.

Гості мали змогу не лише займатися науковою діяльністю, а й ознайомитися з нашим університетом, насолодитися прогулянкою парком «Софіївка» та містом, і, звичайно, піти на дискотеку.

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ: II ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ

ки, презентація досягнень наукових шкіл, робота майстер-класів; практична робота у навчальних майстернях, робота семінару деканів факультетів, що готують майбутніх вчителів освітньої галузі «Технологія» під егідою Міністерства освіти і науки України.

Про цілі та завдання вищезазначених заходів на технологічно-педагогічному факультеті Інституту природничо-математичної та технологічної освіти розповідає д. п. н., професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, директор Інституту природничо-математичної та технологічної освіти О. М. Коберник: «Ми проводимо такі заходи з метою виявлення кращих надбань та здобутків вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку вчителів трудового навчання — з'ясування організаційних, ресурсних, методичних умов, що сприяють успішній реалізації завдань, які ставляться перед трудовою підготовкою сучасної української молоді, виявлення талановитих студентів та викладачів, нових педагогічних технологій, наукових шкіл у галузі теорії та методики трудового навчання, майстер-класів, підвищення інтересу до традиційних видів декоративно-ужиткового мистецтва та ремесел України та їх відродження. За допомогою цих

тив розвитку технологічної освіти України.

Про цілі та завдання вищезазначених заходів на технологічно-педагогічному факультеті Інституту природничо-математичної та технологічної освіти розповідає д. п. н., професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, директор Інституту природничо-математичної та технологічної освіти О. М. Коберник: «Ми проводимо такі заходи з метою виявлення кращих надбань та здобутків вищих навчальних закладів України, що здійснюють підготовку вчителів трудового навчання — з'ясування організаційних, ресурсних, методичних умов, що сприяють успішній реалізації завдань, які ставляться перед трудовою підготовкою сучасної української молоді, виявлення талановитих студентів та викладачів, нових педагогічних технологій, наукових шкіл у галузі теорії та методики трудового навчання, майстер-класів, підвищення інтересу до традиційних видів декоративно-ужиткового мистецтва та ремесел України та їх відродження. За допомогою цих

Авторитетне та об'єктивне журі, яке очолювали голова д. п. н., професор Полтавського державного педагогічного університету С. В. Кулик та заступник голови д. п. н., професор Уманського педагогічного університету імені Павла Тичини О. М. Коберник, визначили переможців.

У лабораторіях

ПЕРШІ КРОКИ ЛАБОРАТОРІЇ

О. ЯРОШИНСЬКА,
завідувач
науково-дослідної
лабораторії педагогічної
компетентності

У зв'язку з підвищеною зацікавленістю освітньою громадськістю, особливо працівниками освіти, студентською молоддю проблемами формування професійних компетенцій майбутніх педагогів та розвитку педагогічної компетентності викладачів вищої школи, в умовах університету на базі Інституту соціальної та мистецької осві-

ти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини створено науково-дослідну лабораторію педагогічної компетентності (наказ №1 від 2.01.2009 року).

У лабораторії педагогічної компетентності дослідження здійснюються висококваліфікованим професорсько-викладацьким колективом кафедр загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, кафедри психології та кафедри виховних технологій та педагогічної творчості. До проведення наукових досліджень долучаються найкращі науково-педагогічні кадри університету, які займаються окресленою тематикою. 82% членів лабораторії ма-

ють науковий ступінь і вчене звання.

Свою роботу лабораторія розпочала з проведення Міжвузівського науково-методичного семінару «Використання європейського досвіду організації навчального процесу у вищих навчальних закладах України», на якому відбулось обговорення актуальних проблем організації навчальної та наукової діяльності студентів у вищих навчальних закладах Польщі та в інших країнах Європи в умовах впровадження ідей Болонського процесу. У роботі семінару взяли участь науковці вищих навчальних закладів м. Умань, а також стажери та магістранти Європейського коледжу імені Яна Павла II (м. Гнезно) Познанського Університету імені Адама Міцкевича.

Упродовж періоду діяльності лабораторії її членами було організовано навчально-методичний семінар-тренінг для викладачів економічного факультету нашого університету на тему: «Інтерактивні методи навчання у вищій

школі та їх використання в процесі викладання економічних дисциплін» (лютий 2009 року).

У березні 2009 року було проведено для викладачів Уманського державного аграрного університету семінар-тренінг на тему «Використання інтерактивних технологій навчання у процесі викладання економічних та гуманітарних дисциплін», а також на районному семінарі-практикумі заступників директорів з навчально-виховної роботи, який відбувся на базі загальноосвітньої школою I-III ступенів №1 селища Маньківка, проведено тренінг «Педагогічні ситуації в контексті міжособистісного спілкування педагогічних працівників».

Керівником лабораторії створено сайт «Педагогіка це твоє!» (<http://www.zagpedagogika.at.ua>), на якому користувачі всевітньої мережі можуть ознайомитися з основними науковими результатами діяльності членів лабораторії та запланованими заходами, а також долучитися до обговорення та перегляду фотозвітів та проведення наукових, методичних та навчальних семінарів, диспутів, тренінгів.

СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА РОБОТА

Н. Коломієць, завідувач відділу наукових досліджень

Студенти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини впродовж березня-травня цього року захищали честь свого навчального закладу під час олімпіад на державному рівні, показавши високі знання та вміння з багатьох спеціальностей і дисциплін. Цьому передувала ґрунтовна і кропітка робота наукової громади студентів та викладачів університету.

Для відбору обдарованої студентської молоді, розвитку та реалізації науково-практичних здібностей студентів, на виконання наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади 2008-2009 н. р.» науково-дослідною частиною, інститутами, факультетами і кафедрами університету було проведено заходи для забезпечення участі кращих студентів університету у Всеукраїнській студентській олімпіаді з навчальних дисциплін та спеціальностей. До університетського етапу олімпіади було залучено 268 студентів. На II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади університет представляли 33 студенти.

За результатами участі у заключному етапі Всеукраїнської студентської олімпіади 2008-2009 н. р. посіли призові місця 10 студентів університету:

- Наталя Володимирівна Борщина, IV курс, 3 група технологічного педагогічного факультету — I місце зі спеціальності «Педагогіка і методика середньої школи. Трудове навчання» (керівник — доцент А. І. Терещук);
- Максим Анатолійович Буханістий, V курс, 1 група технологічного педагогічного факультету — II місце зі спеціальності «Педагогіка і методика середньої школи. Трудове навчання» (керівник — доцент О. Б. Авраменко);
- Олександр Миколайович Васильєв, IV курс, 44 група природничо-географічного факультету — II місце зі спеціальності «Географія» (керівник — викладач Л. О. Безлатня);
- Ірина Іванівна Стеблина, IV курс, 401 група факультету початкової освіти — II місце зі спеціальності «Початкова освіта» (керівники — доценти Л. М. Рєнко, О. А. Комар);
- Ольга Ігорівна Підгорна, II курс, 209 група факультету соціальної педагогіки та практичної психології — II місце зі спеціальності «Педагогіка» (керівники — доценти Л. В. Ткачук, В. В. Бойченко, М. І. Гагарін);
- Юлія Володимирівна Загребнюк, V курс, 1 група факультету іноземної філології — III місце зі спеціальності «Англійська мова і література» (керівники — викладачі Т. О. Піонтковська, О. С. Комар);
- Анна Володимирівна Верніцька, IV курс, 2 група факультету іноземної філології — III місце зі спеціальності «Англійська мова і література» (керівники — викладачі Т. О. Піонтковська, О. С. Комар);
- Ольга Ярославівна Джумало, V курс, 1 група історичного факультету — III місце зі спеціальності «Історія» (керівники — професор Т. В. Кузнець, доцент З. В. Священко);
- Вадим Сергійович Шарук, III курс, 33 група природничо-географічного факультету — III місце зі спеціальності «Географія» (керівники — викладачі Ю. О. Бабій, М. С. Кугай, І. В. Кравцова, старший викладач О. І. Ситник);
- Уляна Павлівна Скіярєнко, II курс, 1 група факультету дошкільної освіти — III місце зі спеціальності «Дошкільна педагогіка» (керівник — доцент І. П. Рогальська).

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини в 2009 році став базовою установою для проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Педагогіка». Проведення змагань

такого рівня — відповідальне завдання, яке потребує мобілізації зусиль і викладачів, і студентського активу. Водночас олімпіада надає чудові можливості для розширення кола наукових контактів, обміну досвідом з провідними університетами України.

Другий рік поспіль в університеті проходить II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Трудове навчання». Організатори олімпіади доклали чимало зусиль, щоб все було на високому рівні підготовки.

Активну участь студенти взяли у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт. Відповідно до Положення про його проведення у грудні 2008 - січні 2009 р. було проведено I університетський тур, в якому взяли участь 758 наукових студентських робіт. Для участі у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт було подано 34 наукові роботи вихованців нашого університету.

На підставі рішень галузевих конкурсних комісій II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт лауреатами конкурсу стали 7 студентів університету, які нагороджені дипломами переможця, а саме:

- Лілія Олегівна Коробова, V курс, 8 група факультету соціальної педагогіки та практичної психології — I місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі «Педагогічні науки» (керівник — професор Н. С. Побірченко);
- Юлія Іванівна Казмірова, III курс, 33 група природничо-географічного факультету — II місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із напрямку «Ботаніка» (керівник — доцент Г. А. Чорна);
- Олена Федорівна Дудкіна, IV курс, 6 група факультету початкової освіти — III місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузі «Педагогічні науки» (керівник — доцент Г. І. Коберник);
- Дар'я Олегівна Панкратенко, III курс, 33 група природничо-географічного факультету — III місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з географії (керівник — викладач Л. О. Безлатня);
- Анна Михайлівна Шемчук, III курс, 32 група економічного факультету — III місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із напрямку «Фінанси, грошовий обіг і кредит» (керівник — доцент Т. Г. Бондарук);
- Надія Євгенівна Рудик, 61 група, магістр історичного факультету — III місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з історії України (керівник — доцент М. М. Рогожа);
- Анна Василівна Домніченко, IV курс, 41 група історичного факультету — II місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із напрямку «Політологія» (керівник — доцент А. О. Карасевич);
- У міському конкурсі бізнес-планів підприємницької діяльності призові місця вибороли:
- Руслан Олексійович Симачов, IV курс, 3 група економічного факультету — I місце (керівник — викладач О. А. Ткаченко);
- Тарас Дмитрович Юрченко, III курс, 3 група економічного факультету — II місце (керівник — викладач В. К. Загарій);
- Анна Михайлівна Шемчук, III курс, 32 група економічного факультету — III місце (керівник — доцент Л. А. Червотко);
- Крістіна Вікторівна Дзьобко, III курс, 32 група економічного факультету — III місце (керівник — доцент Л. А. Червотко).

Необхідність підвищення рівня наукової підготовки студентів є характерною ознакою сьогодення. Адаптація до досліджень та експериментів - джерело пошуку, що сприяє збагаченню теорії та практичної освіти й забезпечує формування творчої індивідуальності майбутнього вчителя-дослідника.

НА НИВІ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ

Л. Містрякова
декан природничо-географічного факультету

Міжнародні академічні програми — невід'ємна частина впровадження засад Бо-

лонської системи освіти у вітчизняну вищу школу. Завдяки їм, аспіранти та викладачі мають унікальну можливість взяти участь у конкурсах на стажування в університетах за кордоном.

Доцент кафедри агробіотехнології та хімії Вікторія Фе-

дорівна Валюк отримала грант на стажування та проведення досліджень в лабораторії «POMA UMR CNRS 6136» Анжерського університету (Франція), де проводились дослідження нелінійно-оптичних властивостей гексагідродіциклопентано[b,e]піридинів.

Результатами цього співробітництва є низка важливих досягнень, отриманих на унікальних приладах французької лабораторії проф. Бушти Сахроуї з Анжерського університету, з застосуванням гетероциклічних сполук, синтезованих в Україні.

Проведені на надсучасному обладнанні низькотемпературні дослідження показали, що синтезовано новий клас флуоресцентних рН-сенсорів, має цілий ряд унікальних властивостей. Маючи досить значні молярні коефіцієнти поглинання, обидві форми цих сполук — вільна і протонувана, здатні до флуо-

ресценції і мають досить високі квантові виходи флуоресценції.

Французьких колег зацікавили результати дослідження.

Доцент В. Ф. Валюк провела семінар за тематикою власних досліджень: «Новий клас флуоресцентних рН-індикаторів — ариліденові похідні дициклопентано[b,e]піридинів».

Участь у міжнародних програмах — це можливість заявити про себе за кордоном, а для молодого вченого важлива репутація. Іноземне стажування дає можливість стати помітним у міжнародних наукових колах. Роботи вітчизняного рівня, навіть якщо вони мають революційний характер, мають мало шансів привернути увагу світового наукового товариства, якщо їхні результати опробувати лише в межах країни.

На знімку: у лабораторії «POMA UMR CNRS 6136» Анжерського Університету (Франція).

Т. ШКВАРИНА,
завідувач лабораторії навчання іноземних мов

В Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини в Інституті філології та суспільствознавства на факультеті іноземної філології успішно функціонує Регіональний центр навчання іноземних мов із підструктурами: науково-дослідною лабораторією «Навчання іноземних мов» (керівник — кандидат педагогічних наук, доцент Т. М. Шкваріна) та науково-дослідною лабораторією «Педагогічної компаративістики» (керівник — кандидат педагогічних наук, доцент О. А. Заболотна). У науково-дослідних лабораторіях Центру проводяться наукові дослідження у галузі іноземної філології, педагогічної компаративістики, методики навчання іноземних мов, результати яких регу-

лярно висвітлюються у наукових публікаціях, під час конференцій, нарад, круглих столів тощо.

Організація науково-практичних семінарів кафедрами факультету іноземної філології стало гарною традицією під час святкування днів науки університету. Так, 27 березня колектив кафедри германської філології гостинно приймав гостей на семінарі «Актуальні проблеми лінгвістики у контексті міжкультурної комунікації». Доктр філології, один з авторів 10-ї статті Конституції України «Про мови», професор Т. В. Кияк торкнувся важливих проблем сучасної германістики. Питанням теорії і практики дослідження дискурсу присвятив свою доповідь професор Львівського університету Ф. С. Бацевич. Молоді вчені-учасники семінару оприлюднили результати авторських досліджень у галузі іноземної філології.

Приєднання України до Болонської декларації (2005 р.) примушує науковців до пошуків доповідей на питання: що є схоже, і що відмінне у освітніх системах України та інших Європейських країн. На другому Всеукраїнському науково-методичному семінарі «Розвиток порівняльної педагогіки в Україні: стан, проблеми і перспективи» присутні з цікавістю вислухали доповіді: д. п. н., завлабораторії порівняльної педагогіки Інституту педагогіки АПН України Н. М. Лавриченко, д. п. н., професора А. А. Сбруєвої, к. п. н., ст. наук співробітника лабораторії порівняльної педагогіки Інституту педагогіки О. І. Локшиної та ін.

21 квітня на базі лабораторії навчання іноземних мов відбувся семінар «Іноземні мови та глобалізаційні процеси у сучасному світі». У своїх виступах учасники семінару

обговорювали проблеми: навчання іноземних мов у ВНЗ (Н. М. Бріт, к. п. н., декан факультету іноземної філології); запровадження культурологічного підходу до формування змісту навчання іноземних мов у середній школі (В. Г. Редько, к. п. н., завлабораторії навчання іноземних мов Інституту педагогіки АПН України); конструювання підручника з німецької мови (Н. П. Басай, ст. наук співробітник); видавництва іншомовних підручників (О. В. Березина, редактор видавництва «Нова книга») та ін.

Проведення семінарів, без сумніву, має теоретичну і методичну цінність, слугує подальшому розвитку важливих наукових напрямів, розв'язанню проблем викладання і вивчення іноземних мов, національних культур у відповідності із сучасними вимогами.

проектор з наукової роботи Уманського державного педагогічного університету, В. М. Дякон — к. фіз.-мат. н., доц., директор Уманської філії Європейського університету, О. В. Чепка — директор Уманського гуманітарно-педагогічного коледжу та П. Л. Бенескул — заступник директора Уманського агротехнічного коледжу.

Робота конференції проходила у п'яти секціях за такими тематичними напрямками: «Проблеми фізичного виховання в теорії та практиці освіти», «Гармонійний розвиток особистості засобами мистецтва», «Особистість і соціум в історичній та сучасній вимірні», «Актуальні проблеми філологічної та історичної науки», «Сучасні аспекти економічного розвитку України».

Усього в роботі конференції взяло участь близько 100 студентів вищих та середніх навчальних закладів міста I-IV рівнів акредитації. Конференція відзначилася глибиною і різноманітністю тематикою наукових досліджень студентів. У представлених результатах досліджень відкрилися нові актуальні аспекти розвитку різноманітних галузей науки.

Конференція сприяла розширенню інформаційного поля студентів з обраного фаху, обміну науковими думками та досвідом щодо їхнього впровадження у професійному напрямі.

"УМАНЬ-2009. НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ"

І. Гарбузова,
аспірант

7 травня 2009 року в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини відбулася Друга міжвузівська студентська наукова конференція «Умань-2009. Наука. Освіта. Молодь». Організаторами конференції, яка вже вдруге проходить у стінах нашого університету, стали Уманська міська рада, Уманський державний педагогічний університет, Уманський державний аграрний університет, Уманська філія Європейського університету, Уманський гуманітарно-педагогічний коледж імені Тараса Шевченка та Уманський агротехнічний коледж.

Урочисте відкриття конференції розпочалося з вітального слова голови Уманської міської ради, к. і. н. Ю. І. Бодрова та ректора Уманського державного педагогічного університету, д. пед. н., проф. М. Т. Мартинюка. У складі членів президії були присутні А. Ф. Головчук — д. техн. н., проф., ректор Уманського державного аграрного університету, С. П. Сонько — д. геогр. н., проф., проєктор з наукової роботи Уманського державного аграрного університету, Н. С. Побірченко — д. пед. н., проф.,

директор Уманської філії Європейського університету, О. В. Чепка — директор Уманського гуманітарно-педагогічного коледжу та П. Л. Бенескул — заступник директора Уманського агротехнічного коледжу.

Робота конференції проходила у п'яти секціях за такими тематичними напрямками: «Проблеми фізичного виховання в теорії та практиці освіти», «Гармонійний розвиток особистості засобами мистецтва», «Особистість і соціум в історичній та сучасній вимірні», «Актуальні проблеми філологічної та історичної науки», «Сучасні аспекти економічного розвитку України».

Усього в роботі конференції взяло участь близько 100 студентів вищих та середніх навчальних закладів міста I-IV рівнів акредитації. Конференція відзначилася глибиною і різноманітністю тематикою наукових досліджень студентів. У представлених результатах досліджень відкрилися нові актуальні аспекти розвитку різноманітних галузей науки.

Конференція сприяла розширенню інформаційного поля студентів з обраного фаху, обміну науковими думками та досвідом щодо їхнього впровадження у професійному напрямі.

НОВИЙ ВИПУСК "САДОВОЇ, 28"

М. ПАВЛЕНКО,
керівник літоб'єднання,
член Національної
Спілки письменників
України

Університетському літературному об'єднанню, заснованому 1996 року з ініціативи Н. П. Сивачук, пощастило подвійно: крім того, що носить ім'я видатного поета-земляка Миколи Бажана, має над собою сьайливу аuru іще одного покровителя — «яблуновоцвітного» Павла Тичини, чийм іменем пишається Уманський педуніверситет. Щокілька тижнів збираються його учасники в стінах нового корпусу університету — на Садовій, 28. Час від часу зібрання «вибухають» масштабнішими акціями. Цього року це були зустрічі з письменницею, випускницею нашого ВНЗ Оксаною Луцкевич, яка є дипломантом Міжнародних конкурсів «Гранослов» і «Смолооскип», а зовсім недавно її рукопис зайняв 2 місце у Всеукраїнському конкурсі творів для дітей «Золотий лелека». А ще Оксана співпрацює з українськими виданнями в Америці (газета «Час і події», журнал «Наше життя») й публікує там свої інтерв'ю, поезії та прозу для дітей. 2008 року видала в Києві першу книжку

казок для дітей «Дивні химерики, або таємниця старовинної скрині». Не менш цікавою і сердечною була й зустріч із подружжям поетів Ольги й Володимира Тодчуків.

А ще ж — свята, як-от проведений цього року за підтримки кафедри української літератури й українознавства загальноуніверситетський конкурс і одноіменне урочисте засідання «Мій Шевченко», мистецька акція «Накликання снігу», поетичне дійство до Дня Закоханих «Любовна геометрія» тощо.

До таких «вибухових» подій належать і обидва попередні випуски літературного альманаху студентської та викладацької творчості «Садова, 28». Автори — студенти (в тім числі й — майбутні), випускники й викладачі. І хоч усі вони бачать світ і передають його порізно, хоч усі вони — різного віку, та їх об'єднує здатність бачити світ у свіжих і юних барвах, вміння чути найпотаємніші його поклики й мелодії.

Про кожного з авторів варто сказати добре слово. Уже згадана авторка «Філософії травня» Юлії Гончарє ще й переможцем ряду літературних конкурсів, у тім числі обласного літературного конкурсу «Свою Україну любіть», а ще — активним доповідачем щорічних Ірпінських семінарів творчої молоді, органі-

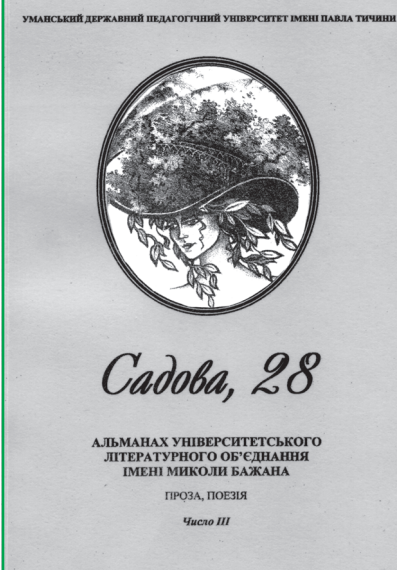
зованих видавництвом «Смолооскип».

Другою премією всеукраїнського поетичного конкурсу, присвяченого Лесі Українці (Ялта, 2004), може похвалитись Артур Цикалюк. Віталій Олексієнко та Людмила Лотецька незмінно перемагають чи в не всіх регіональних поетичних турах, але талант кожного із них дає неабиякі підстави чекати й значно масштабніших успіхів. Та сама Люда у парі з Андрієм Литвином є неперевершеними ведучими будь-яких поетичних дійств. Плідно працюють у царині Слова й полум'яна авторка віршів про кохання Наталія Смілянець, і авторка цікавих поезій Ганна Горюнь, і філософсько-лірична Анна Соколюк, і ніжно-бентежна Катерина Прилипка, і ніжно-жорсткий Володимир Ліщисен, і лагідна Інна Цюпа, і... Перелічувати можна до нескінченності.

До альманаху автори неодноразово публікувались в університетській («Педагогічні вісті», «Філолог», «Боговиця»), регіональній («Уманська зоря», «Хроніка») і в загальноукраїнській пресі (газета «Кримська світлиця», аль-

манахи «Плуг» і «Холодний Яр», антологія «Привітання життя», журнали «Дивослово», «Дзвін» тощо). Особливої привабливості альманахові додає участь у ньому поетів-викладачів Наталії Зарудняк та члена Національної спілки письменників України Петра Поліщука.

Утім, «Садова, 28» найкраще розповість про себе сама: своєю тепло-зеленою обкладинкою, своїми багатими й щедрими на Гарне Слово і Любов сторінками.

Світлана Рогальова

ІКАР

Ти бачиш промінь — промінь безнадії.
Ти ідеш на світло — світло ледве тліє.
Ти рвешся з тіла — рвешся і тікаєш,
Ти мчиш, біжиш, злітаєш і літаєш,
Ти марши небом і до сонця рвешся,
Не страшно, хоч і знаєш — обпечешся!
Та все життя не вартє тої миті,
Коли увесь у промені сповитий,
Душа — палає, хоч і тіло — тліє,
Душа — трепече, хоч і серце — мліє,
Та байдуже, що крила догорають
І сили тіло напівмертве покидають:
Адже якщо ти зміг увесь злетіти,
Тобі уже нема за чим жаліти.

У янгола під крилами

Під Ангеловим крилом
Так м'яко, затишно, спокійно.
Сидиш собі на хмаринці
Й махаєш ногами.

Коли ти падаєш, він помагає встати.
Коли надто високо підіймаєшся,
Він пом'якшує падіння.
Ти його ніколи не бачиш,
Але він за тобою слідкує.
Твій Ангел.

Він ніколи не прогуляє роботи.
За всі неказані «дякую» платить лише добром.
Скажете, неможливо?
Та ні: він-бо ж Ангел.

За мотивами А.Рембо і В.Шекспіра
Майбутнє — пустота. Слова вже не потрібні,
Бо світ — театр, а я у нім — ніхто.

Примара щастя усміхнулась
І поманила душу в рай.
Душа злетіла й не вернулась.
Ариведерчи! Прощавай!

А тіло білим світом нудить.
Шукає щастя, та нема.
І, поки Бог на небі судить,
То на землі уже зима.

Бог там рішає, що робити,
А тіло кається: дарма,
Бо без душі не можна жити,
Бо завжди без душі зима.

В тумані забуття, в диму твої цигарки
Немає вороття. Самі лиш недогарки.
В диму твоє життя, прокурене і п'яне.
Немає вороття, бо серце швидко в'яне.

Можливо, ти й любив по-справжньому до того,
Коли ще не курив, не знищивши нічого.
Та спалено мости. Нічого не вернути,
І не кажи «прости», бо цього не забути.

В тумані забуття, де є лише цигарка,
Там істини нема, самі лиш недогарки.

Знадвору повіяло холодом,
І її серце покритось інеєм.
Бо він пішов, не зачинивши дверей.
Якщо вже ти ідеш,
То залишай хоч тепло спогадів.

А знаєш, зима холодна.
А знаєш, любов не гріє.
І щастя давно зітліло,
Лиш розпач полум'яніє.

А знаєш, сніжинка впала.
На землю впала — й розбилась.
А знаєш, якби не кохала,
В очі твої б не дивилась.

А знаєш, що час минає.
Минає і не вертає.
А знаєш, зима холодна,
Холодна, бо не кохає.

Як місяць уповні залитьсмя сміхом,
Як вовк прибіжить сперечатися з небом,
Як круки почнуть упиватися лихом,
Відродиться він, аби жити для тебе.

Як кров тобі в жилах почне пульсувати,
Як ворон у шибку постукає двічі,
Як звірі із лісу почнуть вибігати,
Не бійся, бо правді відкриються вічі.

Як серцем почувеш ти поклики неба,
Як вітер холодний волосся розвіє,
Іди по воді й не бійся: так треба,
Бо небо лиш правду сказати зуміє.

Ти слухай уважно. Й одразу відкриєш
Ту правду одвічну, ту істину неба.
І вірою рідну країну покриєш,
Бо він відродився, щоб жити для тебе.

Інна Панчук

КОЛИ ЛЮБОВ ТВОЯ ЗГОРІЛА

Ще вчора я, закривши очі,
Раділа, що нам разом бути.
Та то — лиш вчора. А сьогодні —
Уже нічого не вернуть.
І тільки очі, твої очі
Мене у сні зовуть і зовуть.
За ними я лечу у небо,
За ними я іду до дна!
Та я уже — ніхто для тебе,
Бо тут з'явилася ВОНА.
За ними я — хоч на край світу!
У прірву навіть полетіла б!
...Та не зірвати з папороті цвіту,
Коли любов твоя уже перегоріла...

Тетяна Білоус

Завіса падає, театр ховає міні
Із виходу із темряви не жде.
Перед очима — ті ж самі картини,
А ти ідеш, все мимо, мимо ідеш...

Податись нікуди, світ замикає двері.
Спитати нікого: усі кругом німі.
А ти... Ти розмовляєш тихо з нею.
І не достукатись до серця у п'яні.

Ти і вона — це формула кохання.
Я і вона — це функція буття.
А ти і я — це перша мить страждання.
Це рай, в який немає вороття...

Весною якось молоде зайчатко
Стрибаючи додому, до ліску
Побачило маленького курчатка,
Що вигрїбало зерня із піску.
Злякалося зайча такого дива,
Із місця ані руш, тремтить, сумне.
Курчатко ж тільки дивиться щасливо:
Невже боїться в світі хтось мене?
Та враз підбігла дівчинка з лозою,
Погнала в курничок «прояву» тую.
Зайча ж всміхнулося од приказки старої:
«Не так бо чорт страшний,
яким його малюють!»

Марина Павленко.
"Лебеді у "Софіївці"

Ольга Мартинюк

ЕПІТАФІЯ НА СУЧАСНЕ КОХАННЯ

Колись мене ти цілував
І так ласкаво обіймав,
Аж дивувалась сонна тиша!...

Зима і Зрада
(Монолог Зради)
Ти одна і я — єдина.
Ти холодна, як і слід.
В мене серденька немає,
В тебе замість нього — лід.
Морозици людям руки й ноги,
Я ж — розбиваю їм серця.
Ти замитаєш всі дороги,
Я ж — нищу їм шляхи життя.
Але тебе обожнює дитина,
Дарує тобі усмішку, тепло...
Мене ж ненавидить людина,
Я в подарунок маю зло.
Бо ти — народжена Всевишнім,
Мене ж — створив нікчемний люд.
На світі цім я зайва, лишня,
Клубок я горя й всяких бід!
То ж любя Зимонько, благаю:
Ти заморозь мене, моллю!
Адже страшніш, ніж я, немає!
Бо зовсім я цей світ згублю!

А мрії розбиваються об лід,
Хоч їм ще чогось хочеться чекати.
А мрії розбиваються об лід,

Хоч їм же когось хочеться кохати!
Почути перше й ніжне: «Я люблю!»,
Відчути перший дотик на обличчі...
Я поцілунок губ твоїх зловлю...
І не забудем ми цієї миті!..

А мрії розбиваються об лід,
А з ними — усі мрії та бажання.
А мрії розбиваються об лід,
А з ними — нерозділене кохання...

**Педагогічні
ВІСТІ**

Газета Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини

Засновник: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Головний редактор — кандидат філологічних наук, доцент Н.А.ЦИМБАЛ.

Наша адреса: 20300, м.Умань,
вул. Садова, 28

- За зміст і достовірність відповідальність несе автор публікацій.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Редакція залишає за собою право виправляти і скорочувати матеріали.

Газета надрукована Уманським видавничо-поліграфічним підприємством управління у справах преси та інформації Черкаської облдержадміністрації.

Реєстраційний номер ЧС №610
Тираж 1000 прим.
Замовлення №2